

GÖDÖLLŐI IRODALMI DÍJ 2022 – GÖDÖLLŐI VÁROSI KÖNYVTÁR KÜLÖNDÍJ

Bottyán Edit: Húsölés

Hogy hol ér véget.

Ez volt az a kérdés, melyet folyton feszegetett, noha a telő idő réges-rég megadta a választ. A nő nem hallotta, pontosabban nem hallotta meg. Nem volt ez különleges, hónapok óta hallójárat gyulladással küszködött, alulműködő füllel jó darabig a munkahelyén is mentve volt. Nem a teendők alól, persze, legfeljebb elnézték hiányosságait: a füle mellett elkúszó információk egyébként is illeszkedtek a róla alkotott képbe. Fehér galamb, mondták, ártatlan és naiv, nem edzette még meg az élet.

Most ennek van sora, gondolta a nő, ennek az edzésnek, noha az ártatlanságról más fogalmi voltak, s ezt igazolandó az életútja is hozott némi buktatót.

Csupán csak fáradt, gondolta először, némiképp mentve a férfit, érthető is ez, öt munkanap után, s aznap is hosszan dolgozott. Hogy valójában ő is, arra nem figyelt, ahogy a szívére sem, vágyakozni valaki után, ez minden fáradtságot felülír.

Hogy hol ér véget, ez volt az a kérdés, melyet feltett magában, talán egy másik nő, talán egy másik formában. Nem rossz ember ez, gondolta, az urára sandított, sorra vette aztán közös életük, folytonos menekülés és rejtőzés, új falvakban, új házakban, romokban inkább, népesülő családdal. Az asszony fiatal volt még, fiatalon is lett nagymama, az ura jó negyvenes, hozzá mérve öregember. Ahogy beköszöntött az este, a villanytalan házban gyertyát égetett, a csatka Szűzanyácskának szánta, nem a fájós láb vagy a szemvakság, inkább a szív táji gyöngén látás megszüntetése érdekében.

Hogy hol ér véget, kérdezte magától a nő, amikor a férfi visszamondott egy számára fontos találkozót, utat adva egyúttal egy másiknak. A nő nyelt egyet, elpirult, a telefon takarásában mindez nem látszódkhatott. Esetlenül simogatta szoknyáján a ráncok helyét, csak a helyük, nem az élük volt valóban, napközben alig mozdult az asztal mellől, porcelánbaba a vitrin mögött, várakozott. Valami tárgyat készített, meglepetést a férfinak, az át is vette végül hetek múltával. Mondhatta volna, milyen szép is ez, helyette inkább, hogy: ja, láttam már ilyet, a volt feleségem gyártotta sorra, talán ismered is, iparművész, neve van a szakmában. A nő, hogy ismerem, persze, s érezte, hogyan nyeli el lassanként a laminált padló.

Hogy hol ér véget, rándult össze az asszony, a test szellemként imbolygott a gyertyaláng mögött, a talp a sárral tapasztott padlónak feszült. A gyöngén látás oldódni látszott, s felfénylett az arc, nem a Szűzanyáé, az a csitri, a tekintete már tüzelt, odakíváncozott az uramhoz, az a pusztulat meg hagyta. A kigyó, jutott eszébe, az édeskedik így a Jóistenke kertjében Ádámmal meg Évával incselegve, majd megölte a félelem, mikor egyszer a dudvásban egy vaskígyóba igazán belebotlott.

Hogy hol ér véget, kérdezte a nő a férfi szemébe nézve, bocsáss meg, mondta a férfi, túl jó, ujjai csészelevelek a nő kézfeje körül, ez az utolsó alkalom, gyöngéd csók az ujjhegyeken, többé soha. A nő elnevette magát, olyan muris, gondolta, hogyan lehetne itt máris a soha, ha tulajdonképpen nem érkezett el még a kezdetben sem.

Hogy hol ér véget, sziszegte az asszony az ura után dobált vacakok fölött, takarodj, kiáltotta, hordd el magad, vissza se gyere. A gyerekek már nagyok, valahogy talpra állnak lassan, úgysem az ura tette le a kenyeret nekik. Hogy akkor ki is, nem volt látható, a kisebbik fiú még tanult, a nagyobbik tartósan az ágyat nyomta, korántsem beteg, a kunyhó ajtaján kilesett két kislány, hozzá tartozók.

Hogy hol ér véget, a nő őrzöngött, nem értette, hogyan is érthette volna a mondatokban rejülő csavart. Hetekig, mint holt az élők között, vagy aknamezón robbant, alsó lábszárak nélkül, s

furcsamód szemben a társak: csonka karokkal, ölelésképtelen csonkokkal kivérzett kapcsolati rengeteg. A valóságos sűrű: az éjszaka bejárt erdő, a botladozások és nevetések, a nehezen fölfeslő történetzövetek s a halk kérdések utáni pihegő csönd csupán emlék maradt -; szintén értelmezhetetlen, megkérdőjelezett, holt anyag.

Hogy hol ér véget, mosolyodott el szégyenlősen az asszony, persze, van már valakim, de jobb szabadnak lenni, nem élünk együtt, még csak az kéne. Csak hát, húzta kényes fintorra a száját, a szeplőim, tudod. Mifelénk ez csúnya, főként egy nőnek, szégyellnivaló. Félek, hogy elhagy ez is egy másikért. Hallod, folytatta bizalmasan, a szeme ragyogott, fölfénylettek az arcon a szeplők, van viszont egy kenőcs, a mobilom dobta fel, három nap, és eltünteti a pöttyöket. Vagy lehet, a Szűzanyácska kellene ide, illetve én oda, mert van egy hely is, imádkozóknak, bűcsújáróknak, Kisboldogasszonykor, szeptember nyolcadikán. Na, oda kellene elvitetni magam újra.

Hogy hol ér véget, a nőben tornádó dúlt még mindig, a világ végéig kellene mennem, hogy megértem, gondolta. A rég fontolgatott vágy kövérré duzzadt, Finisterre, jutott eszébe a település neve, ez lehetne a valódi végcél, kilométerekben, legalább is. Gyalogolni, nem tenni mást, csak növelni a távot attól, ami szertefoszlott, s megérteni, ha lehet, a robbanáshoz vezető okokat. Kimondta hangosan is a születő ötletet, lassan s tagoltan, pontosan artikulálva, közel engedve magához a lehetséges következményeket, a ránehezülő realitás súlyát: a napi penzumok hosszát, a szabadságnapok végességét meg az árakat. Vagy a gyermekkor mélyéről felszüremkedő családi szentenciákat: milyen örülség is ez már, vagyont ölteni abba, ami elintézhető egy karakán válasszal vagy avval, hogy magára valamit is adó nőként felemelt fejvel megy tovább.

Hogy hol ér véget, hallgatott az asszony meg a nő az árnyat adó dióboltozat alatt, körülölelte őket a hőség. Kisvártatva kilépett a fiú, az idősebb, hogy tetszik lenni, kérdezte, meztelen felsőtteste mélybarnán csillogott. A nő, hogy jól, köszönöm, s hogy tudja, van egy alteregója egy távoli városban, még a nevük is, nem csak a koruk meg a pillantásuk azonos. Az jutott eszébe, hogy itt ez a fiatal férfi, alig 19, lehetne úgy, hogy egy sikeres érettségi után egyetemre készül, s kitárul előtte egy ígéretes jövő. Az ajtón át azonban, amely homályos, kivehetetlen formákat rejtett, egész másfajta jövő rajzolódott, a két kisgyerek félénken kémlelt az apa után, aki a telő napokat sem végzettséggel, sem munkával, sem jövedelemmel, sem kenyérrel nem formálta teljessé. A nő nem várt választ voltaképp, s többet a férfi sem kérdezett. Takarékos léptekkel a kúthoz fordult, fogyasszon, mondta a nőnek, valahonnét hozott a vízbe jeget is.

Hogy hol ér véget, veszítette jelenlétét az idő, s a két nő, asszony, anya boldogan szürcsölte a kútból mert italt. Ahogy nyeltek, kortyonként porladtak el a kilométerek, a tervek, a vágyak kifogások nélkül, ahogyan a szerelemizást követő csalódások is, csupán mert helyére kanyarította a hiányzó rétegeket egy beszélgetés, a párizsi repülőtér vagy a csatka kegyhely helyett cigánypárizs közepén.